

Wat betekent privacy voor jou?

TEKST RENATE MAMBER FOTO SJOERD KELDERMAN

Wat voor informatie geef je aan je telefoon? Wat gebeurt ermee en vind je dat oké? De voorstelling *Byte me!* voor het voortgezet onderwijs draait om deze vragen. De acteurs staan in de klas en de interactie vindt plaats op je eigen telefoon. Na de voorstelling zien de leerlingen hun telefoon opeens anders, in ieder geval voor even...

**‘Delete!
Druk op
delete!’**

Leerlingen delen veel via sociale media: foto’s, filmpjes, berichten en locaties. Het zorgt voor sociale contacten, hilariteit, maar soms ook voor onrust en cyberpesten. Alle scholen hebben daar in meer of mindere mate mee te maken. Wat We Doen maakte er in samenwerking met Maas theater en dans een voorstelling en workshop over. Ook over wat grote bedrijven eigenlijk doen met alle gegevens die ze via je telefoon verzamelen.

DICHT OP DE HUID

Regisseur Floris van Delft: ‘Privacy is een heel actueel onderwerp voor nu en in de toekomst. Veel mensen staan er niet bij stil welke gegevens via je telefoon worden geregistreerd en wie daar allemaal in kunnen kijken. Het is goed om daar met zijn allen bewust over na te denken: Wat is privacy? Wat betekent het voor jou en wat betekent het voor anderen en hoe ga je daarmee om.’ Om de voorstelling een zo groot mogelijke impact te geven, vindt die plaats in de klas. Floris: ‘Ik wilde heel dicht op de huid van de leerlingen zitten. Als je in de klas bent, dan ben je in hun ruimte, daar waar het zich afspeelt, dat maakt de beleving anders. Het gaat om jouw telefoon en het gaat om wat jij deelt op die telefoon.’

ONGEMAKKELIJK

Bij Havo 2 van het Wolfert van Borselen College maakt de voorstelling veel los. Alle leerlingen voelen zich na afloop ongemakkelijk en vragen zich af wat ze gedachteloos op hun telefoon hebben gedeeld of gedaan. Een meisje na afloop. ‘Ik had geen idee waar al die cookies voor waren. Ik denk nu wel beter na voordat ik ergens toestemming voor geef.’ Een ander: ‘Ik kijk nu heel anders naar mijn telefoon. Ik denk dat ik minder foto’s en zo ga delen.’

Mentor Josine Jansen is niet verbaasd over de reacties. ‘Voor onze generatie zijn internet en smartphones niet vanzelfsprekend, maar jongeren zijn ermee opgegroeid. Ze geven voor van alles toestemming, maar kunnen de gevolgen nog niet goed overdenken. Het is goed dat ze bewuster worden van wat er gebeurt met alle informatie die ze delen. Ik denk zeker dat deze voorstelling daarbij helpt, maar ik denk ook dat ze met veel dingen gewoon zullen doorgaan.’

De voorstelling speelt zich af in de klas. 'Dan ben je in hun ruimte, daar waar het zich afspeelt, dat maakt de beleving anders.'

De voorstelling begint...

De klas wacht in het lokaal. Een acteur komt binnen. Of ze allemaal even willen tekenen dat ze het eens zijn met de voorwaarden. Hij geeft iedere leerling een dik pak papier om te ondertekenen. De leerlingen weten niet wat ze ermee aan moeten. Lezen? Zoveel tekst? Dan komt een tweede acteur. Ze weet een veel makkelijker manier. 'Als jullie even allemaal met je telefoon willen inloggen?', vraagt ze. 'Even je nummer intoetsen en dan op oké drukken. Zo gedaan.' Het overgrote deel van de klas doet het.

NAAKTFOTO'S

'Druk op delete! Delete!' schreeuwt een leerling. De acteur heeft gezegd dat ze met apparatuur kunnen detecteren wie er naaktfoto's heeft op zijn telefoon. Leerlingen toetsen verwoed op hun telefoon. Anderen staren naar het scherm. Ze stoten elkaar aan. Iemand roept: 'Ik zei toch dat je het niet had moeten doen!' Op een scherm vooraan in de klas verschijnt een foto. 'Het lijkt op een... Het is een... hond.' De spanning ebt weg, maar het ongemak blijft.

VERTROUWEN

Chyramain van Kempen van Wat We Doen / Maas theater en dans bespreekt het onderwerp 'vertrouwen'. 'Waar zouden jullie je vrienden en ouders plaatsen ten opzichte van jezelf en waar je telefoon?' Hij plaatst een kaartje met "Ik" op het bord. De leerlingen plaatsen hun ouders er vlak naast. Hun vrienden op korte afstand. De telefoon komt niet op het bord, maar ver weg, helemaal bij de deur. Chyramain: 'Jullie vrienden staan dicht bij jullie dan je telefoon. Toch heeft je telefoon meer informatie over jou dan je vrienden.'

MAAS THEATER EN DANS

Maas is een podium en een gezelschap van professionele makers die theater en dans maken voor kinderen, jongeren en jong volwassenen. Altijd met vanzelfsprekend contact tussen het publiek en de mensen op het podium.

maastd.nl/algemeen

WAT WE DOEN

Wat we doen maakt uitdagende projecten met als doel het gesprek aan te gaan over en je te verdiepen in actuele maatschappelijke dilemma's.

watwedo.nl